

Õppeprotsessi kirjeldus: muusika I kooliaste

Muusikaõppe kirjeldus

Sissejuhatus

Portaal <https://oppekava.innove.ee/> pakub põhikooli riikliku õppekava (PRÕK) rakendamiseks materjale, mille taotlus on luua õppe kavandamiseks õpetajat abistav terviküsteem. Sarnaselt kõigi ainevaldkondadega on kunstiainete (muusika ja kunsti) õppes ja kasvatuses kesksel kohal üldpädevuste kujundamine, läbivate teemade käsitlemine ning valdkonnasisene ja -ülene lõiming.

Kunstide ainevaldkonda kuuluvaid õppeaineid ühendavad aspektid, mis on lähteks kunstipädevuse kujundamisele. Tulenevalt õppekava sotsiaalkonstruktivistlikust õpikäsitusest ja eesmärkidest on õpet korraldades tähtis roll hindamisel, sh õppimist toetaval kujundaval hindamisel. Et äratada õpilastes huvi, motiveerida neid muusikat õppima ning arendada individuaalseid muusikalisi võimeid, on vaja tagada mitmekesine füüsiline õpikeskkond ja kasutada erinevaid õpetamise meetodeid. Esmakordselt on õppeprotsessi kirjeldustele lisatud digivahendite kasutamise lingid. Õpilaste kaasamiseks õppesse rakendatakse mitmekesiseid aktiivõppemeetodeid.

Alljärgnev muusikaõppe kirjeldus, esitatuna kooliastmeti, on soovituslik ning aitab õpetajal kavandada ja korraldada õpet ning kasvatust, hinnata oma tööd ja seada uusi eesmärke. Selles on ühendatud PRÕKi üldosa, kunstide valdkonna ning muusika õppeaine eesmärgid, õppesisu ja õpitulemused, juurde lisatud digipädevus. Õppe kirjeldus on seotud õpetaja töökava näidistega ning lingitud metoodiliste jm õpetajat abistavate artiklitega.

Tulenevalt õppe eesmärkidest on õpetajale loodud võimalus kujundada tund võimalikult mitmekesine. Seda tagavad erinevad muusikalised tegevused – laulmine, pillimäng, muusika kuulamine, muusikaline liikumine, omalooming, õppekäigud, digivahendite kasutamine –, mis ei pruugi olla iga tunni koostisosad.

Hindamise eesmärk muusikas on toetada õpilaste arengut, innustada õpilasi leidma isikupäraseid ideid ja loovaid lahendusi ning suunata neid sihikindlalt õppima; suunata õpilaste enesehinnangu kujunemist, tekitada neis muusika- ja kultuurihuvi ning luua alus elukestvatele muusikaharrastusele; juhtida ja toetada õpilasi haridustee valikul muusika valdkonnas. Hindamine annab tagasisidet õpilaste individuaalse arengu kohta ning on lähtekohaks järgnevat õpet kavandades. Hinnates lähtutakse kooli õppekavas kirjeldatud põhimõtetest ja nõuetest.

I kooliaste

I kooliastmes on kesksel kohal laulmine ja pillimäng. **Lauldakse** nii ühehäälselt *a cappella* kui ka saatega. Selles vanuseastmes rajatakse alus muusikatraditsioonide säilitamisele ning edasikandmisele, mille üks väljundeid on kõigi õpilaste osalemine koolikooride tegevuses, et saada esmane koorilaulukogemus.

Pillimängus omandatakse erinevate rütmi- (sh kehapilli) ja plaatpillide ning kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtted. Pillimängu rakendatakse valdavalt laulude kaasmänguna.

Tähtsal kohal on **muusikaline liikumine**: rahvatantsud ja laulumängud ning muusikapala karakteri väljendamine liikumise kaudu. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, teksti loomise, st omaloomingu kaudu.

Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu.

Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o muusikalist kirjaoskust. Õpilaste esinemisoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm). Rahvustraditsioonide edasikandumisel tähtsustub õpilaste osavõtt laulupidudest, st võimalikult paljude õpilaste kaasamine mudilaskoori.

Et saavutada õpilaste mitmekülgset kuulamiskogemust, kujundada kontserdikultuuri ning avardada silmaringi, korraldatakse **õppekäike** muusikaga seotud üritustele (nt kontserdid, teatrietendused jm) nii koolis kui ka väljaspool kooli, suunatakse õpilast leidma ja hindama internetis leiduvat muusikat.

Muusikaliste tegevuste kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära. Õppimises ja õpetamises pööratakse tähelepanu hariduslike erivajadustega (sh andekate) õpilaste võimete arendamisele, kus on olulisel kohal digivahendite kasutamine.

Kultuuri- ja väärtuspädevus

Muusikas rõhutatakse kultuuriteadmisi ja nende väärtustamist õppija identiteedi osana. Tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade, analüüsitavate muusikateoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguine tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama muusikat eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist kõikidesse infokanalitesse. Kultuuri- ja väärtuspädevust kujundavad eeskätt ühislaulmine, koorilaul ja osalemine laulupidudel. Ka muusika kuulamine ning õppekäigud kultuuriloolistesse paikadesse, kontsertidele ja muusikaetendustele aitavad kaasa kultuuri- ja väärtuspädevuse kujunemisele.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus

Uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused, ühislaulmine, pillimäng, õppekäigud, koorilaagrid, kontsertreisid, ühistes valdkondlikes ja valdkondadeülestes õppeprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ning aitavad väärtustada üksteise toetamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Muusikateoste üle arutledes harjuvad õpilased oma seisukohti kaitsma ning teiste arvamustest lugu pidama. Sotsiaalset pädevust kujundatakse kõikide muusikaliste tegevuste kaudu.

Enesemääratluspädevus

Pidev tagasiside andmine ja eneseanalüüsi oskuse arendamine aitavad tundma õppida oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset minapilti. Selle kujunemist toetavad esinemised kooliüritustel, osavõtt muusikaolümpiaadidest ja -konkurssidest. Kultuuri- ja sotsiaalteemade käsitlemine (kontserdid ja muusikaetendused, muusikapalade ainek ja sõnumid jne) aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti.

Õpipädevus

Muusikas kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, (sh digitaalsed muusikaõppemängud) mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded, loov- ja uurimuslikud tööd eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Muusikas saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus

Muusikas on tähtsal kohal heliteostest, kunstistiilidest, -ajastutest jms rääkimine, kasutades kirjelduses nii korrektset emakeelt kui ka ainespetsiifilist terminoloogiat. Tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Muusikateemaliste referatiivsete ning loov- ja rühmatööde koostamine eeldab oskust mõista teabetekste ning suunab kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (tekst, joonis, skeem, tabel, graafik jms). Muusikas tutvutakse muusika kui kommunikatsioonivahendiga, õppides tundma selle eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides“ sõnumeid ühest keelest teise. Suhtluspädevuse kujunemisele aitab kaasa aktiivne osalemine kooli-, kodukoha ja üleriigilistes koorides, ansamblites ja orkestrites.

Ettevõtlikkuspädevus

Vajalike oskuste kujunemist toetavad muusikas individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ning probleemipõhised ülesanded ja õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaeluga. Muusikas väärtustatakse uuenduslikke ning loovaid lahendusi. Praktiline loovtegevus, näiteks bänd, *playbox*, omalooming (muusikaline liikumine, dramatiseering, muusika kuulamine jne), lubab katsetada erinevaid ideede väljendamise ja esitlemise võimalusi, valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima ja analüüsima, vastutama töö ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus

Muusikas rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse kasutama erinevaid mõisteid (kompositsioon, struktuur, rütm, taktimõõt jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid. Loovülesandeid täites õpitakse kasutama tehnoloogiavahendeid (pillide ja näitlike õppevahendite valmistamine) ning uuenduslikke lahendusi, mõistma teaduse ja tehnoloogia rolli muusika arengus.

Digipädevus

Kiiresti muutuvus ühiskonnas saab muusika õpetus- ja kasvatusesmärkide saavutamisel rakendada uuenevaid tehnoloogiasuundi: hankida ja säilitada infot, hinnata selle adekvaatsust; kasutada muusikat luues ja õppides erinevaid digikeskkondi ning olla teadlik nendes peituvatest ohtudest. Käsitletakse intellektuaalse omandi ja internetiturvalisusega seotud teemasid.

2 tundi nädalas (à 70 tundi, kokku 210 tundi)

Lisamaterjali tingmärgid:

Lugemine

Vaatamine

Kuulamine

Päts, Riho (2010). *Muusikaline kasvatus üldhariduskoolis*. Koolibri

Kaljuste, Heino (2011). *Heino Kaljuste artiklite kogumik*. Koostanud Ene Kangron. Tallinn: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid (2014). Koostanud Kristi Kiilu, Anu Sepp. Tallinn: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

<https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/54734>

Õppeprotsessi juurde kuuluvad [artiklid ja näidistöökavad](#) 1.–9. klassile

I kooliaste		
Laulmine	Õpikeskkonna vajadus: naturaalklaver, süntesaator, akustiline kitarr, väikekannel, plokkflööt, Orffi instrumentaarium (rütmi- ja plaatpillid), noodijoonestikuga tahvel, rändnoot, astmetrepp, astmetulp, käemärkide tabel	
Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale	Lõiming
<p>Õpilane:</p> <p>1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;</p> <p>2) mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;</p> <p>3) laulab lihtsat meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);</p> <p>4) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;</p> <p>5) laulab eesti rahvalaule ja regilaulu seoses kalendritähtpäevadega;</p> <p>6) laulab peast kooliastme ühislaule: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus);</p>	<p>1. Kõigi õpilaste kaasamine ühislaulmisse.</p> <p>2. Diferentseeritud töö: õpilaste vokaalsete võimete arvestamine ja arendamine üksi ning rühmas lauldes (solistid, ansamblid, koor).</p> <p>3. Laulu õppimine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) käemärkide/rändnoodi abil; 2) rütmistatud astmenoodi järgi; 3) traditsioonilise noodi järgi; 4) kuulmise järgi; 5) kombineeritud meetodil. <p>4. Mitmehäälsuse tajude arendamine: kaanonite laulmine, <i>ostinato</i>'de ja kaasmängude lisamine laulule.</p> <p></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hääle kujundamisest. Vilja Sliževski http://oppekava.innove.ee/haale-kujundamisest-pohikoolis/ 2. Laulmine ja hääle kujundamine. Taavi Esko, Niina Esko http://vana.oppekava.ee/index.php/Laulmine_ja_h%C3%A4le_kujundamine_klassitunis_ning_koorilaulus 3. Regilaulu käsitlemisest. Celia Roose http://oppekava.innove.ee/regilaulu-kasitlemisest-pohikooli-muusikaopetuses/ 4. Erinevate meelesüsteemide kasutamisest. Merike Kuivits, Tuuli Jukk http://oppekava.innove.ee/erinevate-meelesusteemide-kasutamine-muusikaopetuses/ 	<p>Eesti keel Õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid.</p> <p>Võõrkeeled Vaba aeg, lihtsad laulumängud, laulutekstide sõnumi mõistmine.</p> <p>Matemaatika Arvud, helipikkused, helikõrgused, taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitmine-lahutamine, loendamine, loogika, mälu.</p> <p>Inimeseõpetus Mina ja meie. Kodu, kodumaa- ja rahvakalendri teemad; aeg (tempo), liiklus.</p> <p>Kehaline kasvatus</p>

<p>lastelaule: „Lapsed, tuppa“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“ (Juba linnukesed), „Kevadpidu“ (Elagu kõik).</p>	<p>5. Õppekavast laulupeoni. Aarne Saluveer http://oppekava.innove.ee/oppekavast-laulupeoni-eile-tana-homme/</p> <p>6. Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid: https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/54734</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulmine. Kadi Härma, Anu Sepp <p>7. Näidistöökavad http://oppekava.innove.ee/muusika/</p> <ul style="list-style-type: none"> • Näidistöökava, 1. klass. Maia Muldma • Näidistöökava, 2. klass. Maia Muldma • Näidistöökava, 3. klass. Maia Muldma 	<p>Laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine lauldes, hingamine.</p>
<p>Hindamine</p>	<p>Hinnates motiveeritakse õpilase arengut kohese suulise tagasiside kaudu. Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnete ning sõnaliste hinnangutega. Mõlema tagasisidevormi puhul peavad õpilased teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Laulmisel ei hinnata viisipidamist. Lisaks muusika ainekavas kirjeldatud õpitulemustele arvestatakse hinnates:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) aktiivset osavõttu ühislaulmisest; 2) õpilase arengut üksi ja/või rühmas lauldes; 3) muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ning rakendamist lauldes; 4) õpilase osalemist koolikooris, esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel, võistlustel, laulupäevadel ja laulupeol. <p></p> <p>1. Hindamisest muusikaõpetuses. Karolina Sepp, Aive Skuin http://oppekava.innove.ee/hindamisest-muusikaopetuses/</p> <p>3. Kujundav hindamine kui võimalus. Leelo Tiisvelt, https://koolielu.ee/info/readnews/106547/kujundav-hindamine-kui-voimalus</p> <p>3. Motiveeriv hindamine. Anne Susanna Lindström http://oppekava.innove.ee/motiveeriv-hindamine-2/</p> <p>4. Õppimist toetav hindamine. Maria Jürimäe</p>	

	https://hindaminekoolikeskkonnas.weebly.com/otildeppimist-toetav-hindamine-kui-osa-koolikultuurist.html	
Pillimäng	Õpikeskkonna vajadus: Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), väikekanded ja/või plokkflöödid, naturaalklaver, süntesaator, akustiline kitarr, häälestusäpp, metronoomiäpp, absoluutse notatsioonisüsteemi digitaalsed noodiõppemängud	
Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale	Lõiming
<p>Õpilane:</p> <p>1) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des</p> <p>2) on omandanud kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides.</p>	<p>1. Orffi ja Dalcroze'i pedagoogika rakendamine – kaasmängud, <i>ostinato</i>'d, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimuse-vastuse motiivid.</p> <p>2. Õigete mänguvõtete omandamine Orffi pillidel (rütmi- ja plaatpillidel), plokkflöödil ja väikekandlel.</p> <p>3. Tähtnimede kasutamine plaatpillidel ja plokkflöödil.</p> <p>4. Aktiivõppemeetodite kasutamine: paaris- ja rühmatöö, arutelu, rollimäng jt.</p> <p></p> <p>1. Pillimängust muusikatunnis. Liivi Urbel http://oppekava.innove.ee/pillimangust-muusikatunnis-2010/</p> <p>2. Plokkflöödi mänguvõtete õpetamisest. Tiina Selke, Ly Tammerik http://oppekava.innove.ee/plokkfloodi-manguvotete-opetamisest-klassitunnis-2010/</p> <p>3. Väikekandle mänguvõtete õpetamine. Pille Karras http://oppekava.innove.ee/vaikekandle-manguvotete-opetamine-klassitunnis/</p> <p>4. Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid: https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/54734</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Plokkflööt üldhariduskooli muusikaõpetuses. Anne Ermast ● Omaloomingu ja improvisatsiooni võimalustest muusikatunnis. Kadi Härma ● Orffi pedagoogika. Monika Pullerits ● S. Suzuki pilliõppe meetodika. Karmen Kääramees ● É. Jaques-Dalcroze'i rütmika ja pedagoogilised põhimõtted. Kaja Kaus 	<p>Matemaatika Noodi-, helikõrgused, taktimõõt.</p> <p>Tööõpetus Lihtsate rütmipillide valmistamine.</p> <p>Loodusõpetus Rütmipillide valmistamine looduslikest materjalidest: puud, kivimid, liiv jm.</p> <p>Kehaline kasvatus Keha asend, koordinatsioon.</p> <p>Kunst Pillide kujutamine kunstitöodes.</p>

	<p>5. Näidistöökavad: http://oppekava.innove.ee/muusika/</p> <ul style="list-style-type: none"> • Näidistöökava, 1. klass. Maia Muldma • Näidistöökava, 2. klass. Maia Muldma • Näidistöökava, 3. klass. Maia Muldma <p>Orffi pedagoogika näiteid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studio 49, plaatpillide tutvustus, https://www.youtube.com/watch?v=zQOgd6uqYhc 2. Orffi pedagoogika seosed laulmise, omaloomingu, liikumisega, https://www.youtube.com/watch?v=Glg57hqBYqY 3. Plaatpillide <i>ostinato</i> lisamine laulule, https://www.youtube.com/watch?v=3i-NapXvuCM 4. Plaat- ja rütmipillide ning plokkflöötide orkester, https://www.youtube.com/watch?v=UEfdqcep3LU 5. Kompositsiooni esitamine kehapillil, https://www.youtube.com/watch?v=IDvlo_LRIZ4 	
<p>Hindamine</p>	<p>Hinnates motiveeritakse õpilase arengut kohese suulise tagasiside kaudu. Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega ning sõnaliste hinnangutega. Mõlema tagasisidevormi puhul peavad õpilased teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Lisaks muusika ainekavas kirjeldatud õpitulemustele arvestatakse hinnates:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) aktiivset osavõttu musitseerimisest; 2) õigete mänguvõtete kasutamist pillimängus; 3) õpilase arengut üksi ja/või rühmas pilli mängides; 4) muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ning rakendamist pillimängus; 5) osalemist kooli instrumentaalansambelis, esinemist kooliüritustel. <ol style="list-style-type: none"> 1. Motiveeriv hindamine. Anne Susanna Lindström http://oppekava.innove.ee/motiveeriv-hindamine-2/ 2. Õppimist toetav hindamine. Maria Jürimäe https://hindaminekoolikeskkonnas.weebly.com/otildeppimist-toetav-hindamine-kui-osa-koolikultuurist.html 	

	<p>3. Kujundav hindamine kui võimalus. Leelo Tiisvelt, http://koolielu.ee/info/readnews/106547/kujundav-hindamine-kui-voimalus</p> <p>4. Hindamisest muusikaõpetuses. Karolina Sepp, Aive Skuin http://opekava.innove.ee/hindamisest-muusikaopetuses/</p>	
Muusikaline liikumine	Õpikeskkonna vajadus: liikumiseks sobilik ruum, muusikakeskus, CD-d, internetiühendusega arvuti, videoprojektor, Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), väikekanded ja/või plokkflöödid, naturaalklaver, süntesaator, akustiline kitarr, häälestusäpid, metronoomiäpid.	
Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale	Lõiming
<p>Õpilane:</p> <p>1) tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu;</p> <p>2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge.</p>	<p>1. Orffi ja Jaques-Dalcroze'i pedagoogika rakendamine: rütmi, meloodia ja tempo tajumine ning väljendamine liikumise kaudu.</p> <p>2. Aktiivõppemeetodid: paaris- ja rühmatöö.</p> <p></p> <p>1. Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • É. Jaques-Dalcroze'i rütmika ja pedagoogilised põhimõtted. Kaja Kaus • Orffi pedagoogika. Monika Pullerits <p>Tantsuline liikumine põhikooli kehalise kasvatuses tunnis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loovtants. Anu Sööt, Eve Noormets • Eesti rahvatantsud ja teiste rahvaste tantsud. Tiiu Pärnits, Ülle Feršel, Sille Kapper <p>http://opekava.innove.ee/eesti-rahvatantsud-ja-teiste-rahvaste-tantsud/</p> <p>3. Digiraamat „Tantsuline liikumine põhikooli kehalise kasvatuses tunnis“. Koostanud Anu Sööt https://issuu.com/tantsuline_liikumine/docs/tantsuline_liikumine</p> <p></p> <p>Tantsuline liikumine põhikooli kehalise kasvatuses tunnis, http://video.kultuur.edu.ee/tantsulineliikumine/</p>	<p>Kehaline kasvatus Tantsuline liikumine; kehahoid.</p> <p>Inimeseõpetus Mina ja meie; teiste arvestamine; mina ja kodumaa; tervis.</p> <p>Matemaatika Arvutamine; kujundid.</p> <p>Loodusõpetus Looduse, lindude ja loomade jäljendamine tantsudes.</p>

<p>Hindamine</p>	<p>Hinnates motiveeritakse õpilase arengut kohese suulise tagasiside kaudu. Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega ning sõnaliste hinnangutega. Mõlema tagasisidevormi puhul peavad õpilased teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Lisaks muusika ainekavas kirjeldatud õpitulemustele arvestatakse hinnates:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) aktiivset osavõttu muusikalisest liikumisest; 2) üksi ja/või rühmas muusikalist liikumist, lähtudes õpilase võimetest ning nende arengust; 3) kaasatöötamist tunnis; 4) muusika oskussõnade mõistmist ning rakendamist muusikalisel liikumisel; 5) esinemist kooliüritustel. <p></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Motiveeriv hindamine. Anne Susanna Lindström http://oppekava.innove.ee/motiveeriv-hindamine-2/ 2. Õppimist toetav hindamine. Maria Jürimäe https://hindaminekoolikeskkonnas.weebly.com/otildeppimist-toetav-hindamine-kui-osa-koolikultuurist.html 3. Kujundav hindamine kui võimalus. Leelo Tiisvelt, http://koolielu.ee/info/readnews/106547/kujundav-hindamine-kui-voimalus 4. Hindamisest muusikaõpetuses. Karolina Sepp, Aive Skuin http://oppekava.innove.ee/hindamisest-muusikaopetuses/ 	
<p>Omalooming</p>	<p>Õpikeskkonna vajadus: Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), väikekanded ja/või plokkflöödid, naturaalklaver, süntesaator, akustiline kitarr, noodigraafikaprogrammid ja -äpid, lihtsamad helisalvestus- ja helitötlusäpid.</p>	
<p>Õpitulemused ja õppesisu</p>	<p>Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale</p>	<p>Lõiming</p>
<p>Õpilane: 1) loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Orffi ja Jaques-Dalcroze'i pedagoogika: omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine; rütmilis-meloodilised improvisatsioonid. 2. Lihtsate rütmipillide valmistamine. 3. Aktiivõppemeetodite kasutamine: paaris- ja rühmatöö, arutelu, rollimäng jt. 	<p>Eesti keel Õigekiri; liisusalmide, regivärsside loomine.</p> <p>Kehaline kasvatus</p>

<p>2) kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;</p> <p>3) loob lihtsamaid tekste: <u>liisusalme</u>, regivärsse, laulusõnu jne;</p> <p>4) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.</p>	 <p>1. Loovus muusikatunnis. Tauno Aints http://oppekava.innove.ee/loovus-muusikatunnis/</p> <p>2. Loovast eneseväljendusest ja omaloomingust muusikatunnis. Kadi Härma http://oppekava.innove.ee/loovast-enevaljendusest-ja-omaloomingust-muusikatunnis/</p> <p>3. Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid: https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/54734</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omaloomingu ja improvisatsiooni võimalustest muusikatunnis. Kadi Härma • Muusikalugu ja muusika kuulamine. Anu Sepp, Kadi Härma <p>4. Näidistöökavad: http://oppekava.innove.ee/muusika/</p> <p>Näidistöökava, 1. klass. Maia Muldma Näidistöökava, 2. klass. Maia Muldma Näidistöökava, 3. klass. Maia Muldma</p>	<p>Muusikalise liikumise kujundamine laulu karakteri põhjal, kehapillisaated, koordinaatsioon.</p> <p>Informaatika Helisalvestus, autoriõigus, internetiturvalisus</p> <p>Matemaatika Taktimõõt, helipikkused.</p> <p>Tööõpetus Lihtsate rütmipillide valmistamine.</p> <p>Loodusõpetus Rütmipillide valmistamine looduslikest materjalidest: puud, kivimid, liiv jm.</p>
<p>Hindamine</p>	<p>Hinnates motiveeritakse õpilase arengut kohese suulise tagasiside kaudu. Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega ning sõnaliste hinnangutega. Mõlema tagasisidevormi puhul peavad õpilased teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Lisaks muusika ainekavas kirjeldatud õpitulemustele arvestatakse hinnates:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) aktiivset osavõttu loovtegevustest; 2) üksi ja/või rühmas töötamist, lähtudes õpilase võimetest ning nende arengust; 3) õigete pillimänguvõtete rakendamist loovtegevustes; 4) eneseväljendusoskust; 5) muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ning rakendamist omaloomingus; 6) osalemist kooliüritustel. 	

	<p>1. Hindamisest muusikaõpetuses. Karolina Sepp, Aive Skuin http://oppekava.innove.ee/hindamisest-muusikaopetuses/</p> <p>2. Motiveeriv hindamine. Anne Susanna Lindström http://oppekava.innove.ee/motiveeriv-hindamine-2/</p> <p>2. Kujundav hindamine kui võimalus. Leelo Tiisvelt http://koolielu.ee/info/readnews/106547/kujundav-hindamine-kui-voimalus</p> <p>3. Õppimist toetav hindamine. Maria Jürimäe https://hindaminekoolikeskkonnas.weebly.com/otildeppimist-toetav-hindamine-kui-osa-koolikultuurist.html</p>	
Muusika kuulamine ja muusikalugu	Õpikeskkonna vajadus: muusikakeskus, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, internetiühendusega arvuti, videoprojektor, Orffi pillid (rütmi- ja plaatpillid), väikekanded, plokkflöödid, klaver, süntesaator, heliloojate portreed, eesti rahvapillide pildid	
Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale	
<p>Õpilane:</p> <p>1) on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus);</p> <p>2) eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat;</p> <p>3) eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat;</p> <p>4) on tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, löötspill, torupill, sarvepill, vilepill);</p>	<p>1. Aktiivõppemeetodite kasutamine: vestlus, arutelu, üksi-, paaris- ja rühmatöö.</p> <p>2. Orffi ja Jaques-Dalcroze'i pedagoogika rakendamine: kuulatud muusika väljendamine liikumises; kaasmängud keha- ja rütmipillidel; muusika visualiseerimine kunstitöodes; dramatiseering.</p> <p>3. Kontsertidel ja/või muusikaetendustel käimine.</p> <p></p> <p>1. Kuulamisprotsess. Elin Ots</p> <p>2. Erinevate meelesüsteemide kasutamine muusikaõpetuses. Merike Kuivits, Tuuli Jukk http://oppekava.innove.ee/erinevate-meelesusteemide-kasutamine-muusikaopetuses/</p> <p>3. Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid: https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/54734</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Muusikalugu ja muusika kuulamine. Anu Sepp, Kadi Härma 	<p>Eesti keel Õigekiri, sõnavara, suuline väljendusoskus, arutlus.</p> <p>Kunst Muusika meeleolu visualiseerimine.</p> <p>Matemaatika Võrdlemine, erinevad taktimõddud.</p> <p>Inimeseõpetus Aeg (tempo); kodu ja kodumaa.</p>

<p>5) kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● É. Jaques-Dalcroze'i rütmika ja pedagoogilised põhimõtted. Kaja Kaus ● Omaloomingu ja improvisatsiooni võimalustest muusikatunnis. Kadi Härma <p>4. Muusika ja tehnoloogia – vahendid või vigurid. Tarmo Johannes</p> <p>5. Kuidas kuulata muusikat? Tarmo Johannes https://opleht.ee/2015/03/kuidas-kuulata-muusikat-osaluskontserdid-kui-puud-teistsuguse-lahenemiseni/</p> <p>6. Näidistöökavad: http://oppekava.innove.ee/muusika/</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Näidistöökava, 1. klass. Maia Muldma ● Näidistöökava, 2. klass. Maia Muldma ● Näidistöökava, 3. klass. Maia Muldma 	
<p>Hindamine</p>	<p>Hinnates motiveeritakse õpilase arengut kohese suulise tagasiside kaudu. Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega ning sõnaliste hinnangutega. Mõlema tagasisidevormi puhul peavad õpilased teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Lisaks muusika ainekavas kirjeldatud õpitulemustele arvestatakse hinnates:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) väljendus- ja arutlusoskust kuulatud muusikast vesteldes; 2) üksi ja/või rühmas töötamist, lähtudes õpilase võimetest ja nende arengust; kaasatöötamist tunnis; 3) muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ning rakendamist muusikat kuulates. <p></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hindamisest muusikaõpetuses. Karolina Sepp, Aive Skuin http://oppekava.innove.ee/hindamisest-muusikaopetuses/ 2. Kujundav hindamine kui võimalus. Leelo Tiisvelt, http://koolielu.ee/info/readnews/106547/kujundav-hindamine-kui-voimalus 	

	<p>3. Motiveeriv hindamine. Anna Susanna Lindström http://oppekava.innove.ee/motiveeriv-hindamine-2/</p> <p>3. Õppimist toetav hindamine. Maria Jürimäe https://hindaminekoolikeskkonnas.weebly.com/otildeppimist-toetav-hindamine-kui-osa-koolikultuurist.html</p>
--	---

Õppekäigud	Õpikeskkonna vajadus: laiendatud õpikeskkond, virtuaalne õpikeskkond	
Õpitulemused ja õppesisu	Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale	Lõiming
<p>Õpilane:</p> <p>1) kirjeldab kogatud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suuliselt või muul looval viisil;</p> <p>2) kasutab arvamust väljendades muusika oskussõnavara.</p>	<p>Aktiivõppemeetodite rakendamine: vestlus, arutelu, üksi-, paaris- ja rühmatöö, muud loovad väljundid – visuaalkunst, kirjalik töö; dramatiseering, liikumine.</p>	<p>Eesti keel Õigekiri, sõnavara, suuline ja kirjalik väljendusoskus, arutlus.</p> <p>Loodusõpetus Helid looduses.</p> <p>Kunst Muljete jäädvustamine kunstitöodes.</p>
Hindamine	<p>Hinnates motiveeritakse õpilase arengut kohese suulise tagasiside kaudu. Õpitulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega ning sõnaliste hinnangutega. Mõlema tagasisidevormi puhul peavad õpilased teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Lisaks muusika ainekavas kirjeldatud õpitulemustele arvestatakse hinnates:</p> <p>1) väljendus- ja arutlusoskust kuulatud muusikast vesteldes;</p> <p>2) muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ning rakendamist muusikat kuulates.</p>	

Muusikaline kirjaoskus
Õpitulemused ja õppesisu

Muusikalist kirjaoskust omandatakse kõigi muusikaliste tegevuste kaudu + (digitaalsed noodiõppemängud) ning rakendatakse **lauldes, pillimängus, muusikaliselt liikudes, omaloomingus, muusikat kuulates ja õppekäikudel.**

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) mõistab alljärgnevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;

- 2) mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
- 3) tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides;
- 4) mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes;
- 5) õpib lauludes tundma JO- ja RA-astmerida;
- 6) mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
 - a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;
 - b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;
 - c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, *ostinato*, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;
 - d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv (tämbur), vaikselt, valjult, *piano*, *forte*, fermaat;
 - e) märkide *latern*, *segno*, *volt* tutvustamine laulurepertuaariga.